

Wintersessie 2024

Speech Ellen Nauta (voorzitter P10)

4 december 2024

Beste mensen,

Van harte welkom op onze jaarlijkse wintersessie. Wat is het toch altijd fijn om elkaar weer te treffen! En er staat weer een mooi programma. Zoals altijd mag ik weer het woord tot u richten en deze keer zal dat wat **harder en steviger** zijn dan u van mij gewend bent. En dat komt omdat ik mij zorgen maak. Zorgen over ons land en de wijze waarop ons kabinet werkt. **Grote zorgen.**

U weet, bij P10 zit samenwerken in ons DNA. In al onze vezels. We staan we voor het oplossen van vraagstukken en uitdagingen in onze samenleving. Wij trekken daarbij op met partners en willen als één overheid samenwerken met medeoverheden. Natuurlijk allemaal vanuit onze eigen rol en verantwoordelijkheid. En daar waar we van inzicht verschillen, gaan we het gesprek aan.

Maar dat gesprek wordt steeds lastiger. Want naar wie luistert dit kabinet nog? Het lijkt er wel eens op alsof de enige dialoog die dit kabinet voert, die met de eigen onderbuik is. Dat maakt dat de grens van onze coöperatieve, op samenwerking gerichte grondhouding in zicht raakt. Voor een goed gesprek zijn twee partijen nodig. Dit kabinet is **uit verbinding.**

Uit verbinding met inwoners

In de eerste plaats ontbreekt het gesprek met **inwoners van het landelijk gebied**. Het lijkt of de inspanningen van onze inwoners er niet toe doen. Neem het **NPLG**. Een mooi proces waarin we met elkaar, gebruikers van het landelijk gebied, op zoek gingen naar het optimum waarbij de natuur een flinke impuls kreeg en we andere uitdagingen en belangen een plek wisten te geven. Het was niet gemakkelijk, o nee. Maar we kwamen eruit. We hadden plannen.

En de minister zette er in oktober een grote streep doorheen. Ondanks de waarschuwingen van haar ambtenaren, overigens ook een groep waar dit kabinet niet naar lijkt te luisteren. En vooralsnog zonder met een alternatief te komen.

Uit verbinding met de wetenschap

In de tweede plaats lijkt het kabinet niet meer te luisteren naar de **Planbureaus**, waar **wetenschappelijke inzichten, onderzoeken en rapporten** – ik verwijs nog maar weer eens naar **Elke regio telt**, we gaan het daar vandaag tijdens deze wintersessie nog over hebben – het kabinet de weg kunnen wijzen.

Maar ook rapporten van het planbureau voor de leefomgeving over de **klimaataanpak** lijken geen indruk te maken. En dan nog maar te zwijgen over de onderbouwing van de asielcrisis. Het kabinet lijkt onderbouwde adviezen en rapporten voor kennisgeving aan te nemen. In het geval van Elke regio telt is het grote voordeel dat DE regio ontdekt is door de Haagse politiek. Maar we moeten nog zien wat het ons gaat brengen: daar praten we straks over door in de workshop met de programmaleider Elke regio telt van het ministerie van BZK.

Uit verbinding met gemeenten

In de derde plaats ontbreekt de verbinding met ons als **gemeenten**. Op tal van dossiers. Het meest tot de verbeelding sprekende voorbeeld is het voornemen te **spreidingswet** te elimineren en de asielnoodwet die gemeenten in een enorm lastig parket brengt – u herinnert zich nog de reactie van Mark Boumans die waarschuwde voor chaos naar aanleiding van de aangekondigde maatregelen van minister Faber.

Ook in de nieuwe **nota ruimte** ontbreekt het gesprek met de gemeenten. In die nota staat een rechtvaardige verdeling van de ruimte centraal. Zeer relevant voor ons als platteland. Maar het Rijk spreekt in eerste instantie met provincies, die op hun beurt niet altijd de taal van het platteland spreken.

En ook over **de zorg** ontbreekt het gesprek met gemeenten. Het beschikbaar en betaalbaar houden van de zorg is een grote uitdaging, zeker op het platteland. De afstanden voor het zorgpersoneel zijn groot, de vergrijzing toe en de arbeidsmarkt is krap. Daar kunnen op korte termijn grote problemen ontstaan waarbij de minimale zorg niet meer geleverd kan worden. Dus zullen we moeten werken aan preventie, gemeenschapsopbouw, demografische opbouw en inclusie. Het kabinet bezuinigt echter op preventie en laat op geen enkele manier zien daadwerkelijk in te grijpen op het probleem dat steeds groter wordt

Tot slot

Met alle uitdagingen die we in Nederland hebben op wonen, migratie, energietransitie en natuur en zorg zijn we **als P10 relevanter dan ooit**. Zoals u weet, zetten we komend jaar nog sterker in op het intensiveren van onze contacten in Den Haag en Europa. We zullen met elkaar in gesprek moeten gaan. Oogkleppen, onderbuik en retoriek zijn niet de instrumenten waarmee beleid kan worden gemaakt. Dat kan alleen met onderbouwde kennis en het goede gesprek. Door samen te werken.

Samenwerking gaat in eerste instantie om het perspectief en de visie waaruit gewerkt wordt. We zijn in Nederland met elkaar **verstrikt geraakt in een systeemwereld**: een wereld van formele structuren, regels, procedures en instituties. Het staat tegenover **de leefwereld**, die meer gericht is op individuele ervaringen, emoties en informele interacties. Het perspectief van de inwoner gaat in die systeemwereld kopje onder. Je merkt dat daar in brede zin onvrede over bestaat.

Ik roep dit kabinet vanuit elke vezel in mijn lijf op de verbinding weer op te zoeken. Met de inwoners, met de wetenschap, met ons als gemeenten. Laten we het in vredesnaam weer **samen gaan doen**.